

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1224

av Katarina Brännström (M)

Mor- och farföräldrars rätt till umgänge med sina barnbarn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mor- och farföräldrars rätt till umgänge med sina barnbarn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige finns många barn som aldrig får möjlighet att lära känna eller ens träffa sina mor- och farföräldrar. Det finns ingen generell umgängesrätt för mor- och farföräldrar med sina barnbarn. Lagen säger att barnet har en laglig rätt till att träffa mor- och farföräldrar. Om barnet vill, men föräldrarna motsätter sig, är det upp till socialtjänsten att utreda om ett sådant umgänge är till barnets bästa. Få fall utreds dock av socialtjänsten och ännu färre beslut fattas och det finns ett stort mörkertal som aldrig blir känt. Bris och andra har uppmärksammat att många barn hör av sig, att barnen upplever sig besvikna och ledsna över att inte ha kontakt med far- och morföräldrar.

I USA och några fler länder finns rätten för barn att ha kontakt med mor- och farföräldrar. Mor- och farföräldrar har laglig rätt att träffa sina barnbarn, så kallad ”visitation rights”. Andra nordiska länder har lagstiftat om mor- och farföräldrars rätt till umgänge med sina barnbarn. Det måste bevisas att de är olämpliga att träffa barnbarnen för att de ska kunna nekas umgängesrätt.

I föräldrabalken anges att det är barnets bästa som ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge. Barnets egen vilja ska också beaktas med hänsyn till barnets ålder och mognad. Detta är mycket bra. Men ett barns behov av umgänge tillgodoses inte bara av föräldrarna utan även av andra personer som står dem nära. Här

ingår mor- och farföräldrar. Det blir allt vanligare med barn som lever i olika familjekonstellationer. Många föräldrar skiljer sig eller möter andra problem och då är det viktigt att det finns andra vuxna som barn kan vända sig till. Hit hör far- och morföräldrarna. Tvister mellan vuxna eller andra familjeproblem får inte heller gå ut över barns rätt till sina mor- eller farföräldrar. Det bör åligga föräldrarna att medverka till ett umgänge som kan anses rimligt.

Mot bakgrund av ovanstående bör regeringen ta initiativ till en översyn av lagen samt till en utredning om möjligheten att ge rätt för mor- och farföräldrar till umgänge med sina barnbarn. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Katarina Brännström (M)